

მშობლის მათრახი

წასი 6 მანთი.

№ 2.

ტვირთ,
დამკვეთის 7
1919 წ.

უცნაურ სამსჯავროს წინაშე

კარლი ჩხეიძე. ირაკლი, ყმაწვილო, შენ როვა ატყობ: იტყვის რამეს, თუ არა?
ირაკლი წერე იელი. რა ეჩქარება, ჩემო კაოლო, იტყვის თოდისმე.

კ ლ უ ე ი

აჭა, მოვიდნენ, მოჯარდნენ, კარზე მომაღლნენ თემები,
როგორც ნავთსადგურს დელვის დროს თავშესაფარად გემები...

უნდათ სიმრავლით დამჯახბონ და ამირიონ დავთრები,—
ჭფიქრობენ, ეველას ერთბაშად დაეწაფები, დავთვრები!

ვერ გასჭრის მათი ოინი, მათი ხერხი და ფანდები:
წუურვილს ნელ-ნელა მოვიკლავ, არა თუ დავიფანტები!

ისე ავასსამ, ვით მწვადებს, შამფურზე წამონაკებსა:

ჯერ ჩვენს მინისტრებს დაურაზმაჲ და იმათ ამხანაგებსა.

მერე ქვევითკენ წამოვალ,—ტურისტად მოვიკავშირები:

ფერდობზე უნდა დავაწყო დიდ მოხელეთა რაზმები.

ძირს დავუშვები თან და თან, გზა კვლავ ბევრი მაქვს სარები!

იქ დამხედებიან მწკრივ-მწკრივად სსვა და სსვა კომისარები.

საქმე შუასე გაწყდება, აქ თუ შეჩერდი, დავები...

ლარივით უნდა გავმართო დაბლა ქალაქის თევები!

წინ მივალ, მიუჩქარები, უკან აროდეს ვბრუნდები,—

ჩვენი ერობის მიცდიან იქ მოღვაწეთა გუნდები.

ბერა, ზუბლიცისტები ჩამწკრივებულან ეველანი:

სისხლის მაგიერ მარღვებში უღელავთ შავი მელანი.

ეს ვინ ჩამძახის: „ნუ ჩქარობ, ნუ მიედ-მოედებიო:

არ დაგჩეს დაურაზმაჲი ქართველი ზოეტებიო!“

იქით გაჭყდეთ: შეურილა კრებული ზედავოების:

სახელმძღვანელოს შედგენა რომ უჩანთ საქმედ მოგების.

იმ ორს უცქირეთ: ერთმანეთს როგორ ლანძღავენ ის ორნი...

მუსაკოსები არიან, მსატვარნი თუ რეჟისორნი?

რარივად იფუეებიან ეს ქონდრის კაცის სწორები,—

სტუდენტად დასაწუნარი ქართველი პროფესორები.

ერთი ამათაც შეჭყდეთ, მწკრივიდან გამოხეკილებს,

კომბინაციის მოხელეთ, სამსჯავროს ნაფიც ვექილებს!

კიდე ვერ მოვრჩი: მეტი მეფეს, მრავალჯერ მეტა, ჯარები:

სსვა და სსვა ჯურის მოღვაწე, ცნობილი მტინარები.

როდესაც ეველას დაურაზმაჲ და ჩავამწკრივებ რიგ-რიგად,

„ემპაის მათრახს“ წარვაგლენ იმათ წინაშე შიკრიკად!

და ისეთ ადღუმს გავმართავ, და ისეთ სანახაობას,

სახსოვრად დარჩეს ჯერ ჩვესას, მერე მომავალ თაობას...

თუიცა მოვიდნენ, მოჯარდნენ, კარზე მომაღლნენ თემები,
როგორც ნავთსადგურს დელვის დროს თავშესაფარად გემები,

უნდათ სიმრავლით დამჯახბონ და ამირიონ დავთრები,—

ჭფიქრობენ, ეველას ერთბაშად დაეწაფები, დავთვრები,—

მანც ვერ გასჭრის ოინი, მათი ხერხი და ფანდები:

წუურვილს ნელ-ნელა მოვიკლავ, არა თუ დავიფანტები!

ეკონომიური წვეთები.

ნეტავ ფეხები მომტეხიდა და გუშინ სამზარეულოში არ შევსულიყავი! ჩემზე ყველაფერი ახია! „რაც მოგივა დავითაო, ყველა შენის თავითაო“. მართალია, ჩემს უბედურობაში პატივცემულ „ერთობის“ რედაქციასაც წილი უძევს, მაგრამ მთავარი დამნაშავე მაინც მე ვარ.

— შე სულელო ჩემო თავო, — ეფიქრობდი გუნჯაში, როცა დაკოჟიყებული შუაღამით სამზარეულოდან გამოვდიოდი, — რათ ეჩხირები სხვის საქმეში? იმ გაზეთს შენს გარდა ასი და ათასი სხვა წაიკითხავდა, მაგრამ ამისთვის ოჯახში აურზაურს არ ასტუხდა. აბა სად გაგიგონია სამზარეულოს საქმეებში გაზეთის მოწინავე წვრილით ჩარევა?

ახლა ჩემთვისაც აშკარაა ყველაფერი ეს, მაგრამ იმ ჟამად მთელას ჩემის არსებით წერილის გავლენის ქვეშ ვიყავე და ჩვენი რესპუბლიკის შენობას ცალ-ცალკე წვეთებით ავებულს თითქო ცხადლივ თვალთ ვხიდავდი. სწორეთ ამ კეთილის და უაღრესად მოქალაქობრივი ზრახვებით განსჯეული შეყვები სამზარეულოში, სადაც ჩემი მცუღლე სადილს ამზადებდა. — ეტავ რა მოხდა, რომ სამზარეულოში ფეხი შემოგიცდა? აღერსიანად მკითხა თეკლემ და ცოტა არ იყოს ჩემი ფარული განზრახვა გაანელა.

— შემოვედი ისე, ... მინდა ვნახო ოჯახში რა ხდება...

— მეც ის მაკვირვებს, რომ რაღა მაინცა და მაინც დღეს მოკინდა? ამ დროს შენ ხომ სამსახურში უნდა იყო?

— ეს უფრო დიდი სამსახურია. ბოლოს და ბოლოს რესპუბლიკის საქმე ეკონომიკაზეა დამყარებული და არა ჩვენს იდეალურ სურვილებზე.

ეს ჩემი დეჟულეობა თეკლეს აღბათ არ გაუგონია, ვინაიდან ამ დროს ადუღებულ ქვაბს რკინის ხელი ამოსდო და პლიტის შუაგულიდან მარჯვენა კუთხისკენ გადასდა.

— ჩემის აზრით, (უნდა მოგახსენოთ, რომ გაზეთის აზრს ოჯახში ყოველთვის საკლთარ აზრათ ვასაღებ ერთგვარი პრესტიჟის დასაცავათ) ჩვენ დიდი სამსახური შეგვიძლია გავუწიოთ სახელმწიფოს...

— კარგათ კი გაუწევ დახმარებას, სამსახურის დროს თუ სამზარეულოში გაატარებ.

— წელან გითხარი და ვერ გაგაგონე, რომ ჩვენი ხსნა დღეს-დღეობით მხოლოდ ეკონომიკაშია და არა იდეალეში. ხომ ხედავ როგორ გაანიავა ჯერ ომმა და შემდეგ კიდევ მისმა კატაკლიზმებმა საუკუნოებით დგროვილი ქონება?

— ადამიანო, შენ ხომ არ გაგიჟდი; რაებს ლაპარაკობ?

— მე ვლაპარაკობ იმას, რაც ყველა მოქალაქემ უნდა ილაპარაკოს.

— დაჯიქი და ილაპარაკე. მთელი შენი სი-ცოცხლე ლაპარაკობ და არაფერი შენი გაკეთებული არ მინ ხავს.

— სწორედ ამ უკანასკნელ სიტყვებთან ერთად თეკლემ ერთი კოვზი მარილი ქვაბში ჩაყარა, შემდეგ წვენი ამოიღო, რამოდენიმეჯერ სული შეუბერა, ცოტა შეხვრიტა და კიდევ ერთი კოვზი მარილი ქვაბისკენ გადაისროლა.

— აბა ეს რასა ჰგავს? ვანა ეს არის ოჯახის და ქვეყნის სამსახური? აღვლევბულისა და მოქალაქობრივი მოვალეობის კილოთი მივმართე დიასხლისს.

— რა ამბავია? ცოტა შემკრთალი ხმით მიპასუხა თეკლემ და თვალეში დამაშტერა.

— გაგონილა, ქალო, ამდენი მარილის განიკვება?

— კაცო ხომ არ გაგიჟდი, მარილს ვინ ანიკვებს; რა განიკვება მარილს სჭირია!

— მე განიკვებას როდი გეუბნები, მე უთავბოლო ხარჯზე ვითითებ. შენ არ იცი, რომ ომის კატაკლიზმებმა განიკვება საუკუნოებით დგროვილი ქონება, რომ დღეს პარიზში მარილის კრიზისია...

— არ ვიცი ღვერთმანი, რას ჩააცვიდი ამ კატებსა და კლიზმებს... ადამიანო, მუცელში შეკრული ხომ არა ხარ?

— ოჰ რა ძნელია შეფენებლობასთან ბრძოლა! დედაკაცო! უნდა იცოდე, რომ ერთი კიქეტი მარილი, ეს ერთი ეკონომიური წვეთია. ჩვენი კეთილდღეობა ამ წვეთებზეა დამყარებული. აი ახლაც ამდენ კარტოფილს ერთად ჰყრი ქვაბში...

— მაშ რამდენი უნდა?

— მე მგკითხები, რაქდენი უნდა? მე ის ვიცი, რომ ერთი ზედმეტი კარტოფილი ეს ერთი ეკონომიური წვეთია და როცა ასეთი წვეთები მთელს რესპუბლიკაში შეერთდებიან უკვე არა წვეთები, არამედ ზღვა გამოვა.

— კარტოფილიდან ზღვა გამოსულიყოს პირველად მესმის.

ამ მშვიდობიან სიტყვებთან ერთად თეკლემ ნახევარი ჯამი ბრინჯი იმავე ქვაბში მოაბირქვა, თითქოს აქ არაფერიაო.

— ეს პირდაპირ ლალატია ქვეყნის, ეს უღიდესი დანაშაულია ისედაც გადატაკებული ერის წინაშე. დედაკაცო, ღვერთი აღარა გწამს? აბა დაუფიქრდა, რასა შევბი! მითხარი სად ცხოვრობ, რომელ ქვეყანაში გგონია შენი თავი?

— შენ დღეს უთუოდ ავთ ხარ. წადი, სიცხე გაისინჯე. კვლავ განსაცვიფრებელის სიღინჯით მითხრა თეკლემ და ამით ჩემი აღშფოთება გააორკეცა.

— დედაკაცო, ნუ მიმიყვან იმ ზომამდე, რომ

რესპუბლიკის ინტერესების დასაცავად ძალადობის მიმართვა დამჭირდეს. ქართულად გელაპარაკები, მდლობა ღმერთს, ყურს არ გაკლია და გაიგონე: ამდენი ბრინჯის ერთად ქვებში ჩაყრა ეს შეუფერებლობა, ეს ბედოვლათობაა, და სხვა არაფერი. თითოეული წვეთი ბრინჯისა...

— ბედოვლათიც ხარ და მეტიც... ახლა რომ ლაპარაკობ, სადილზე, რატომ არ გაგახსენდება? შენს გაძღომას საშველი არ დაადგება ხოლმე.

— ესეც პასუხია, რალა. მაგრამ რა პასუხი უნდა მოჰქითხოს კაცმა იმ ადამიანს, რომელიც წელიწადში ერთ გაზრთსაც არ წაიკითხავს და მთელ ფილოსოფიას სამზარეულოში ამთავრებს...

— შენ თუ ყოველთვის გაზრთს აზიხარ იმისთვის გ დაგდღუს ქუჯა. კარგოფილის ზღვა, ბრინჯის წვეთები, კატები, კლიზმები.. შენი გადამკიდე, ცოცხალი რომ გადავრჩი ისიც მიკვირს.

— თეკლეს სიტყვებში ჩემი მოთმინების ფილა უკვე აღავსო, მაგრამ როცა მან სრულიად დამშვიდებით ოთხი ღერი შეშა პლიტას შეიკეთა, მე გაფითრებით მივიჭერ პლიტასთან და მრისხანეთ შევსძახე.

— როცა მოქალაქე შეუფერებლობით მოქმედობს, ჩვენი ვალია მას შევავანებინოთ, მაგრამ როცა ის აშკარა სინდისობას ხაღდის, კვლავ ჩვენი ვალია ის ძალით შევაჩიროთ, კანონიერების გზისკენ მივუთითოდ და შევსძახოთ: შე! დეგ ბრიყვო! შენ ვერ ხედავ, რამდენი წვეთი შეშისაწნავდება, რამდენი ეკონომიური ერთეული იწვის. მთელს მსოფლიოში სათბობი მასალის კრიზისია; ომმა და მის მიერ გამოწვეულმა კატაკლიზმებმა სავსებით გაანადგურა საუკუნოებით დაგროვილი სიმდიდრე, შენ ამას ვერ გაიგებ, შენთვის მიუწვდომელია ამ მცენების შეგნება. შენ ვერ ატყობ, თინდაც აი ამ პლიტაზე რამდენი ცარიელი ადგილია. რამდენი კალორია სითბო იკარგება და ჰაერში წავიდება. თითოეული წვეთი შეშისა დაუფასებელი განძია რესპუბლიკისათვის, ვინაიდან წვეთი წვეთს მიემატება და ამ ურიცხვი წვეთებიდან ჩვენ დაბოლოს ზღვას მივიღებთ...

ღრმად დარწმუნებული ვარ, რომ იმ დროს თავდავიწყებამდე ვიყავ გატაცებული სამშობლოს კეთილდღეობაზე ზრუნვით და არც მახსოვს, შეშის წვეთების გადასარჩენათ პლიტიდან მუგუზალი როგორ გამოვართვი. მე მხოლოდ მაშინ გამოვერკვიე, როცა იატაკზე დანარცხებული თეკლე წამოდგა გაკაპასებული, ჩემთან მოვარდა და რალაც შავი სავანი თავში დამკრა. მდლობა ღმერთს რომ თავზე ფაფახი მეხურა და ცოტათი ისიც შემეხიდა, თორემ ვინ იცის ჩემი გატეხილი თავი რამდენ მედიკამენტის წვეთებს მოითხოვდა და მით ჩვენი ქვეყნის ეკონომიურ კრიზისს კიდევ უფრო გააღრმავებდა.

მიუხედავად იმ მარცხისა, რომელიც ამ ეკლიან გზაზე მე შემემთხვა, მიზნათ მაქვს დასახული, ჩემს ოჯახში რათაც უნდა დამიჯდეს, მტკიცეთ გავეტარო პრინციპი ეკონომიური წვეთებისა. ჩემის ღრმა რწმენით, გვეყო ის ზარალი, რაიც ეკონომიურ შეგვემთხვია ამ საშინელმა ომმა დამ მის მიერ გამოწვეულმა კატაკლიზმებმა.

ეშმაკი.

„კომუნა“

რუსულმა კომუნამ ლენინი დაბადა... მეგრულმა სოფლები: „ბანდა“ და „ნაბადა“ გურულმა „ქვაბლა“ და „სირაულ-ჩიბათი“ (რომლებმაც იგვეს სამხედრო ხიფათი) არაფერს არ ვამბობ ლენინის რუსეთზე, (რადგანაც მწყურალად ვარ საკითხზე ესეთზე), მკოდნე ვარ ჩვენებურ „სოციალიზმისა“, რომელიც ბანძას და ქვაბლაში იზმისა. და ავი მკითხველებს რომ გავუზიარო ბანძას და ქვაბლას შეა მე უნდა ვიარო. არც ერთი კულტურით და პოლიტიკითა არ მიღის ქურდებს და ყაჩაღებს იქითა. რედაქტორს სალამი, მკითხველებს ბოდიში... ჯერ მინდა დავხატო საბჭოთა ოღიში, შემდეგში დავხვერო, კომუნის გურია უძღლების შეილთან კვლავ უმადურია.

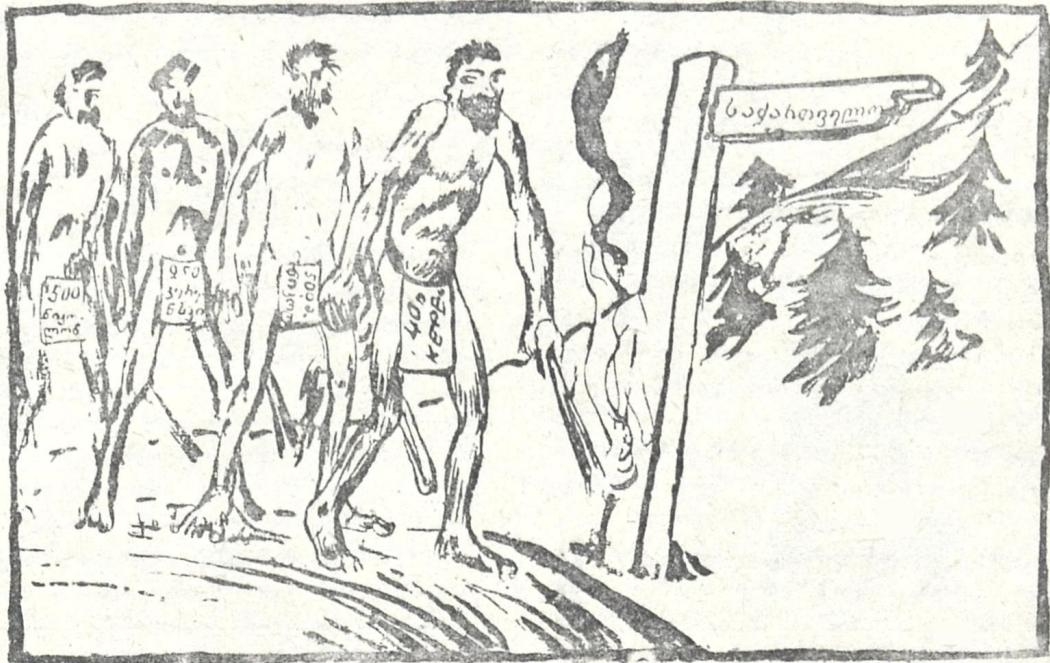
„საბჭოთა ნაბადის“ „გამოსვლის“ წინათა, ეგ ფრონტი აიღეს ქურდებმა ბინათა. გასწმინდეს სოფლიდან ცხენი, თუ ძროხები. გასძარცვეს ისედაც ღარიბი ქოხები. ანხედრდენ ქურდებზე ნაბადის გლეხები; შეაწყვეს სამხედრო სიარულს ფეხები და მწყობრად მოადგენ უპრავის კარებსა (ზომასაც მიმართეს მუნ მოსახმარებსა) ნებართვა ითხოვეს ქალაქის თავისგან რომ ხალხი დაიხსნან მოვლენის ავისგან. ძლიერი „ილორის“ იქ ჩამოსვენების... (ცნობილი მომსპობი ქურდობის ხსენების) ილორი კოლხიდის ცნობილი ხატია, „საბჭოთა ნაბადამ“ მისთვის ვერ დატია.

(შემდეგი იქნება)

ბუტუნა.

კომუნიზმი და დენიკინიზმი საქართველოსკენ.

რადგან ჩრდილოეთში ლედვის ფურცელი არ იშოვება, ჩვენში შემოსულ „კომუნისტებსა“ და დენიკინელებს სარცხვენალი ნაწილი „კერენკებითა“ და „ნიკოლაეკებით“ აქეთ დაფარული.

ზურკე *)

ნება მიბოძეთ, ბატონებო, ეს საღამო, რომელიც გრიშაშვილმა ფინანსიური კატასტროფის თავიდან ასაცილებლათ გამართა, მე ჩემი საკუთარი მატერიალური მდგომარეობის გამოსასწორებლად გამოვიყენო.

მართალი უნდა მოგახსენოთ, თავდაპირველათ გადაწყვეტილი მქონდა, თქვენთვის წამეკითხა სადღესოთ დამზადებული იუმორისტული ესკიზი ამ სათაურით: „მურმან ვეზირის მოგზაურობა ინდოეთში, ანუ როგორ დაჰკარგა საქართველომ უდავო ტერიტორია“. ამ ესკიზში მე დაწვრილებით მქონდა აწერილი, როგორ გაემგზავრა მურმანი მომაკვდავი აბსალომისთვის უკვდავების წყაროს წყლის მოსატანათ, როგორ გაიარა ბოტანიკურ ბაღის ორღობე, შეიოუარა კოჯრის მთასა და მიადგა სოფელ კიკეთს. აქ მას გამოეგება ინგლისელი კაპიტანი მისტერ ჯონჯოლი დიდი ბრიტანეთის დროშით და განუცხადა:

— მისტერ მურმან! თქვენ გადმოლახეთ დიდი ბრიტანეთის კოლონიის საზღვარი და ამჟამათ უკვე ინდოეთის ტერიტორიაზე იმყოფებით... უმოკრჩილესათ გთხოვთ, უკან დაჰბრუნდეთ.

*) თქმული გრიშაშვილის საღამოზე, სახელმწ. თეატრის სცენაზე.

— როგორ თუ ინდოეთის? განკვირვებით წამოიძახა მურმანმა: განა კიკეთი საქართველოს საზღვარში არ არის?

— ჩვენც აგრე გვეგონა, მისტერ მურმან, „აბსალომისა და ეთერის“ დაღმამდე, მაგრამ მას შემდეგ, რაც თქვენ პირველად იმღერეთ ამ სცენაზე საჯაროთ თქვენი „ამალამდელო დამეო“, აშკარად დამტკიცდა, რომ კოჯრის მთას იქით ინდოეთი იწყება და აზილაგვარათ, თანახმად გენერ. ბრინჯის განკარგულებსა, ესლა კიკეთსა და სხვა მოსაზღვრე სოფლებში ჩვენი პიკეტები სდგანან...

რალა გაეწყობოდა? მურმანი იძულეული გახდა უკან გამობრუნე ულიყო, საქართველომ კი ხელი აიღო ყოვლად უდავო ტერიტორიაზე.

ეს საწყუხარო ამბავი მქონდა დაწვრილებით აწერილი იმ ესკიზში, რომელიც მე თქვენთვის წასაკითხათ დავწეე სადღესოთ, მაგრამ ერთმა გარემოებამ აზრი შემაცვლევინა.

შემოდგი თუ არა ფეხი წედან თეატრში, ვესტიბულშივე თვალი შევასწარ ერთ ზურგს, რომელიც მაშინვე დაჰფარა ჩემსა და მის შორის გამკლელმა კაცმა, ასე რომ მე იმ ზურგის მხოლოდ ერთი თვალის მოვლენა ძლივს მოვასწარი, მაგრამ ესეც საკმაო იყო ჩემთვის: ის იყო და ის! ჩემი გუნება წახდა, გაფუქდა. ისეთი შთაბეჭდილება მოახდინა ჩემზე იმ ზურგის დანახვამ, რომ ყოველივე ხალისი წამართვა და რალაც მოსალოდნელი

საურთხისა და შიშის გრძობამ ამიტანა. ალბათ ასეთ გრძობას ნადირი თუ განიცდის, მონადირის ნაკვალევს რომ წააწყდება ტყეში უეცრად.

საკვირველი ის იყო, რომ მე არა თუ არ მიცნია იმ ზურგის პატრონი, არც კი დავეჩქრებულვარ იმისთვის, რომ მეცნო იგი. დაპვიწყდა კიდევ მაშინვე ეს ამბავი და ის ნალექი, ის საძაგელი გრძობა მოსალოდნელ ფათე რაკისა და თავდაცვის ინსტიტუტი მაინც ჩამოჩა გულში და არ მშორდებოდა.

მხოლოდ მაშინ, როდესაც მეორეჯერ წავაწყდი იმავე ზურგს, აი ამ რამდენიმე წუთის წინ პარტიდან რომ მოვდიოდი, დავრწმუნდი რომ ჩემი წინადგრძობა საფუძვლიანი იყო; რომ მოტრიალდა, დაინახე ის, ვის შეხვედრას ისე გავურბი, როგორც პარიზის კონფერენცია სერიოზულ საკითხებს: ჩემ წინ იდგა და მიღამოდა ჩემი მევალე, რომლისაგანაც მე კარგა დიდი თანხა ვისესხე ამ ხუთი თვის წინათ ერთი თვის ვადით და ჯერაც არ მიმიცია.

საკვირველია ღმერთმანი, როგორ გამოცვლის ზოგჯერ ადამიანს რაღაც ნიოდე თვე! რა სიმპატიური სახის იყო მაშინ და როგორი უშნო და შემზარავი გამხდარა!

დამალვა ან გაქცევა გვიანდა იყო. ჩემმა მევალემ დამინახა კიდევ და მეც უნებურად გავმეზიდი ერთ ადგილას, თითქოს დაჰქედესო და შეშინებულის თვალებით მივაშტერდი. იმ დროს ალბათ იმ კურდღელს ვგავდი, მახჩობელა გველს რომ წააწყდება და გაქცევის მაგიერ ზედ გველისკენ კი მიდის ელდანაცემი და გონდაკარგული.

— გაპარჯობა, კაცო, შენი! დამიძახა მან: როგორა ხარ?

— გავი... გავიმარჯვოს— ძლივს წავილულულულე მე და სულელურათ გავიღიძე (ეს კარგათ ვიგრძენი).

— მონაწილეობას იღებ გრიშაშვილის საღამოში?

— მმეე... გმადლობთ, არა უშავს რა... დიახ, დიახ, მონაწილეობას ვიღებ!

სულ მთლად დავიბენი და ოფლში გავიწურე.

„ახლა მეტყვის, ახლა მეტყვის“, ვფიქრობდი მე, მაგრამ სწორეთ იმ დროს, როდესაც, დარწმუნებული ვარ, ვალის ამბავი უნდა ეკითხა— უშველოს ღმერთმა— ვილაც ქალმა დაუძახა და მეც ფიცხლავ სცენაზე გავჩნდი.

ხომ ერთ წუთს გაგრძელდა მხოლოდ ჩენი ლაპარაკი, მაგრამ ის ერთი წუთი ისე გაშიგრძელდა როგორც ერთი საუკუნე... საუკუნე რა არის? როგორც წუწუნავას ანტრაქტი.

ეხლა მე სამშვიდობოს ვარ. ის ჩემი მევალე მანდ ზის, პარტერში, აი ეგერ, მე-ნ თუ მე-ნ წყებაში, მე კი აქა ვარ სცენაზე, მისთვის მიუწოდებელი და ხელშეუხებელი.

და აი მე გადავწყვიტე, ეს ჩემი იპუნტეტი ანუ

შეუვალობა სავსებით გამოვიყენო და აქ საჯარო ქვეყნის წინაშე გავუქლავნო ჩემს მევალეს:

— ამ დუნია ხალხის დასწრებით საჯაროთ ვაცხადებ, რომ მე მისი ვალის გადახდა არ შემიძლია!

თაკუნა.

ქრონიკა

ბინები სენატორთათვის. სარწმუნო წყაროებიდან გავიგეთ, რომ ბინის მომარაგების კომისიის საბოლოოთ გადაუწყვეტია, რესპუბლიკის სენატორებს დაუთმოს ნავთლულის დასწვრივ, ეგრეთ წოდებულ „ნესამასე ვერსზე“ არსებული ბარაკები იქ მობინადრე ლტოლველებს ქალაქის გამგეობა სამინისტროების მიერ დაცლილ შენობებში გადმოიყვანს, თუ სომსურმა ნაციონალურმა საბჭომ ამის წინააღმდეგ პროტესტი არ განაცხადა.

ღვასლის დაფხვება. საქართველოს დამფუძნებელი კრების ხელოვნების კომისიამ in corpore დააკვნა: წარედგინოს დამფუძნებელ კრებას დეკრეტი, რომლითაც „დამფუძნებელი კრების“ ქუჩას უნდა დაერქვას „სოლომონ ზურგაელიძის“ პოსტპეტი. იმედი აქვთ, რომ განხილვის დროს დიდი მგონის პოპულიარობა შეაერთებს ყველა ფრაქციებს და დეკრეტი ერთხმად იქნება მიღებული.

დარბევბა

„მშ. მათრ.“ თანამშრომელთათვის.

სწერე მოკლედ: აზრი ისე უნდა იყოს მომწყვედული სიტყვებში, როგორც კვერციხი— ნაკუქში. გრძელ სიტყვაში აზრი ითქვიფება.

სწერე მიუდგომლად: გახსოვდეს: მწერლობა სამსჯავროა, მწერალი კი— მსაჯული.

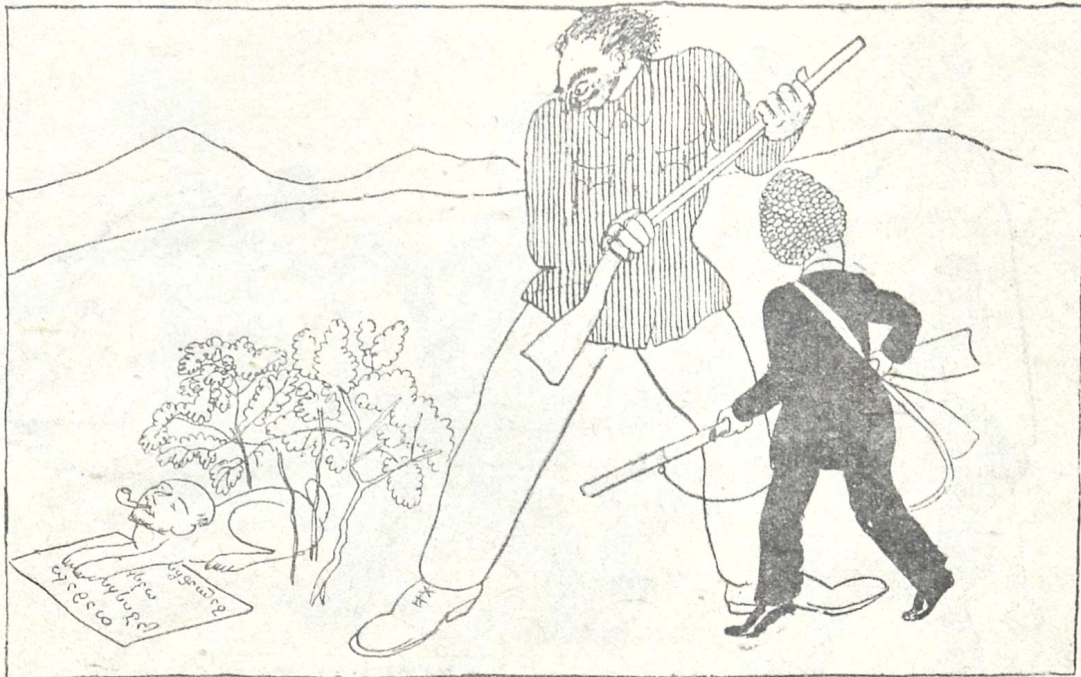
ერიდე უგემურ პრანჭვა-გრეხას წერაში: ერთი ქვეიანის ღიმილი გერჩიოს ათასი ტუტუცის ხარხარსა.

ძალით ოხუნჯობა არ იქნება: ილღიაში ლიტინით ერთ კაცს გააცინებ, მთელს საზოგადებას— ვერასოდეს.

ფრთხილად აირჩიე დასაცინავი საგანი: დაცინვა ორპირი იარაღია: თუ მოხმარება არ იცი, შენვე გიგმირავს.

ნუ ჰზოგავ ზოგადსა და მულმივს ერიდე კერძოსა და შემთხვევით: ქორიკანობა ყველასათვის სირცხვილია, ხოლო მწერლისთვის— სიკვდილი.

ბალახიუბის ოპერასე ნადირობა

ფოცხვერაშვილი. ბიჭო, აგერაა, აი, ამ ჩირგვში! არიქა, უშველე!
 წუწუნავა. მოვკლათ თუ ცოცხლად წაიყვანოთ?
 ფოცხვერაშვილი. არ ესროლო, არ გაგიწყრეს ღმერთი, თორემ ვინ უნდა დაამთავროს?

ვინა თქო, ახალთაობა არ ვარგაო?!

ვინა თქო, ახალთაობა არ ვარგაო?! მიუქარავს და თავი ქვისთვის უბლია! მაშ ძველი ღროება და ეხლანდელი ერთია? რას ამოფ, კაცო, სად ძველი ღროება და სად ეხლანდელი! ძალიან დიდი რაზნიცაა მე და ჩემმა ღმერთმა. აი, ნაპრემერ, თუ გინდა ცოლის შართვა ავიღოთ. სად მაშინდელი ცოლის შართვა და სად დღევანდელი. ძველებურათ ცოლის შართვა პირდაპირ ტიომნი კარტის თამაშობა იყო რაღა! გაეხვევოდა ქალი რაღაცა ჩარღში, პირი ახვეული ჰქონდა... ერთი სიტყვით, ისეთი ზაკუბრენი და თაფდაცული იყო რომ გეგონება, ბორჯომკვი წყალის ბუთლიკააო! ერთი სიტყვით, ისე იყო დაფარული რომ ნემსის ოდენა ჰუჭუტანა არა ჰქონდა რომ კაცს შეეხებინა საიდანმე! რასა სთხოულობდი, ვინ მიგყვანდა რომ არ იცოდი კაცმა!

ელაში იყო, ბრუციანი იყო, გლუხი იყო, ქალი იყო, კაცი იყო, ქაჯი, თუ ეშაკი!!!

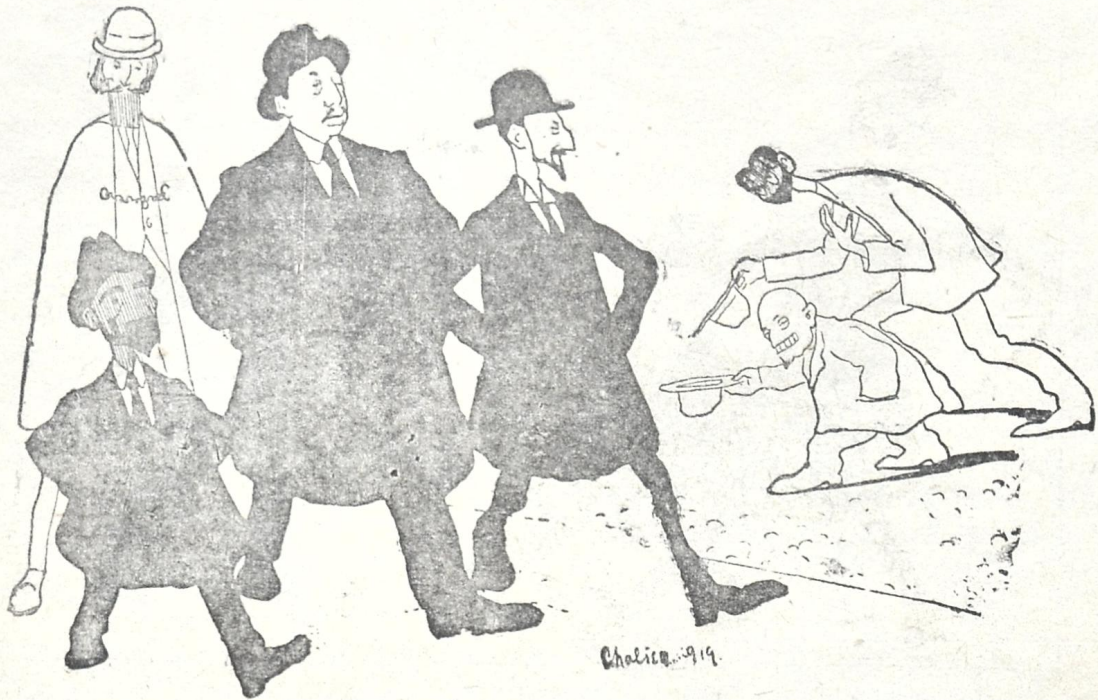
ორთაქალის კინტო რომ გამოეხვიათ ჩარღში და ეჩვენებიათ, მაინც ვერ გაიგებდი ქორწილამდინ, სანამ ხელს არ მოუცაცუნებდი.

აი, ჩემი სირანი რომ მაჩვენეს, ბევრი უჭვრიტე: ხან ქვეშიდან, ხან ზევიდან, ხან წინიდან, ხან უკანიდან, მაგრამ ვერა დავინახე რა! ახში მაინც ცალი თვალთ ბრუციანი შამამატყულიეს.

მერე იმ პირძაღლს, სირანას, ისეთ ნაირათა აქეს ის მარჯვენა თვალი შოჭუტული, გეგონება, ვილაცას ეარშიყება და თვალს უშვრებაო! მეც კაცი ვარ, არა! სულ ჭიჭინაზე ვსქდები იმისი ყურებით და ბრაზისაგან ვიბერები. არა, რა დროს იმის არშიყობაა, დედაკაცს კუდი ვერ აუწვევია, მაგრამ მე მაინც ვრევენოსტნობ.

ახ, ეხლა დასაქორწილებელი უნდა ვიყო, რომ ნაღდი საქონელი ვითხოვო. გოგო მოვიყვანო.. გოგო მოვიყვანო, როგორც ანტიკა! მე შენ ვითბრა ეხლანდელ ქალებს ვერ გაუგებ აი, რა აქეს და რა არა! ეს სახე ხომ ატკრიტია და ჰხედავ რაც არის. გულმკერდი ხომ ისე აქეს მოშიშვლებული რომ პოსლენდი მიკროსკოპიჩესკი პიატნასაც კი დინახავ. კლავებზე ხომ პატი ყველა ჟილკებს დაუთვლი, ისე აქეს მოტიტვლებული. ახლა, ეს მოკლე კაბები რომ შამილეს, ფხებებს არ იტყვი როგორ ვისტავკაზეა გამოტანილი! შევია, თეთრია, მსხვილია, წვრილია, სულ აშკარათ გიღდა რაღა თვალწინ. მერე ამ სიძვირის გამო უჩუღქოთ რომ დაიწყეს სიარული ხომ იასნათ უყურებ ყველაფერს, კოქებიდან დაწყობილი მუხლის კვირისტავამდინ

სურათი, რომელსაც

Chalicvashvili

„მათრახის“ გამოსვლამდე.

სულ თითო-თითოთ დაიფული რაღა, თუ ვის რამდენი ჟღერა-ძარღვები აქვს. მთელი კროვენოი სასუდეები სულ იასნათ იხედება რაღა!

აი გიდი, სად იყო უწინდელ დროში ასეთი გულ-მკედრ-ფეხების ჩვენება, თორემ დედაკაცის ამორჩევაში მე ვინ მაჯობებდა!

არა, ღვთის წანაშე ამორჩევაში არც მე მოვტყუილებულვარ. ჩემს სირანას ფეხები კარგი აქვს, მაგრამ ის ცალი თვალი რომ გერქანიაში მიუბრის, ას კი აღარ მომწონს!

აფსუს, რა დროებს მოვესწარით და კიდევ გამოდიან ვიღაც ტუტუტუები და ამობენ თუ ახალი დროება არ არგაო! გიყვები არიან და სუმა შეჩები ვინც იმას ამობენ! სად ძველი დროება და სად ახალი!

ძველებური ქალის შართვა თვალახვეული ვაჭრობა იყო და დღევანდელი კი ნაღღია, ნაღღი.

რას ამოფ, კაცო! ქალს აშკარად უყურებ, მისი სახე იცი, კისერი იცი, მკლავები იცი, ფეხის კოჭები იცი, კ-ნკები იცი, მუხლის კვი-ის-ჩაფები, იცი.... ერთი სიტყვით სულ ყველაფერსა ჰხედავ რაღა!

მართალია ზოგიერთი ჩასტი და აღულოია, მაგრამ ის ნარდათ ავიღოთ, რაც იქნება, იქნება! ვაჭრობა რისკია რაღა!

გოგია

ორი თამრიკო.

რომ იცოდეთ, როგორ მომწონს თამრიკო!.. მთვარეა, მთვარე!.. მის მრგვალ მოხდენილ სახეს ამშვენებს მაყვალვით შავი თვალები... ორი მსხვილი მაყვალი!.. მის ტუჩებზე დაკონება სიკოცხლეა! მართალია, დიდი ხნის გაცნობილი არა ვარ მასთან, სულ რაღაც სამი კვირაა, მაგრამ არა თუ „შენ“-ობით ველაპარაკები კიდევ, მის ტუჩებზე დაკონების სათვალავიც დავკარგე.

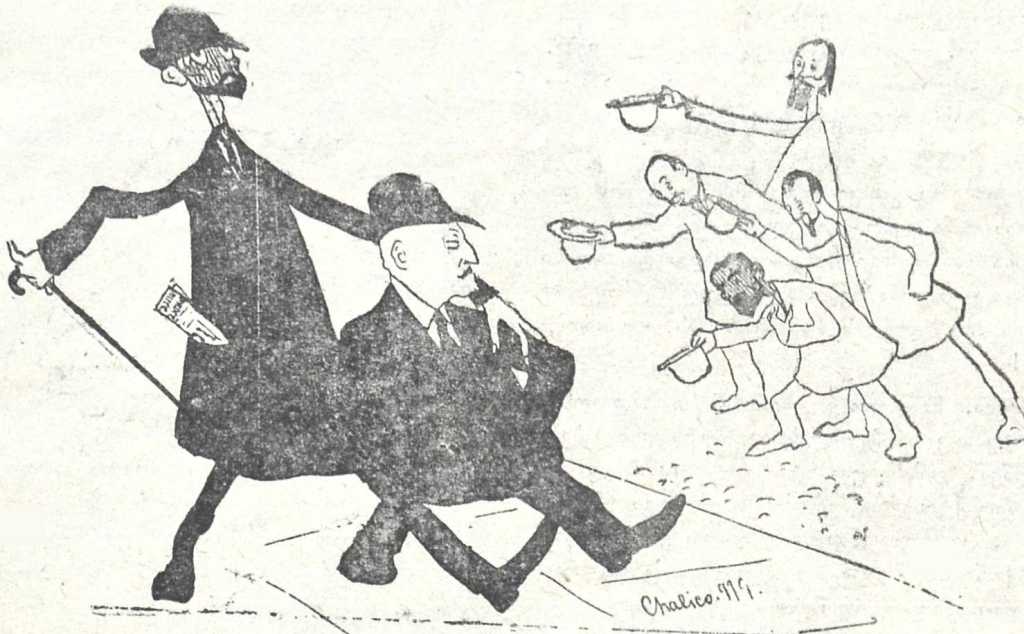
გუშინ საღამოს წაველი მის სადგომისაკენ, მიველო და ქიშკარში ავიტუხე. მას მოველოდი... აგერ, ჩამოვოგმანდა თამრიკო კიბეზე, მოდის ჩემკენ... მეც მისკენ გავიქანე...

- გამარჯობა, ჩემო გვიტიო!..
- ახ... გაგიმარჯოსო...
- რად შეკრთი, ჩემო კარგო?
- უკაცრავად!..
- ან ეგ თქვენობით ლაპარაკი რას ნიშნავს?..
- მე... მე...
- რა მოხდა, ოქროვ? ენა გებმის, ვერრას ლაპარაკობ...

- არაფერი, თავი მტკიოვა!..
- სხვა, როგორ დაბრუნდი წუხელი სახლში? ჩემი ამბორი ხომ არ გესიზმრებოდა? თამრიკომ თვალები დაქყიტა და შემომამაშტერდა.
- როგორ თუ ამბორი?..

წარწერა არ სჭირია

„მათრახის“ გამოსვლის შემდეგ.

— მივირს, ღმერთმანი, რა დაგემართა?.. ნუ თუ აღარ გახსოვს გუშინდელი ღამე?
 — მე?.. გუშინდელი ღამე?..
 — ნუ ეშმაკობ!.. ხომ იცი, მე არ მიყვარს ეშმაკობა... წამო, გავისივროთ მუშტიდში...
 თამრიკო კვლავ გაუტერებით შემომყურებდა...
 — თამრიკო, წავიდეთ?..
 — თამრიკო?..
 — ჰო, რა გავიკვირდა?.. მგონი, ნათლიამ თამრიკო დაგარქვა!..
 — უკაცრავათ! მე თამრიკო კი არა, მარიამი მქვიან!
 — მარიამი?..
 ნათლად შევატყე ჩემს თავს რომ ორი გრადუსი სიცხე მომემატა ერთ წამში.
 — გცხვენოდეთ, ყმაწვილო. მე ამას ასე არ დავსტოვებ...
 — უკა... უკაცრავად... თქვენ ვინა ბრძანდები?..
 — მარიამ ნარიძე, თქვენი თამრიკოს უფროსი და... არა!.. მე ამას ასე არ დავსტოვებ... კარგდღეს დავაყენებ თამრიკოს... დამიხედეთ, საყვარელიც კი გაუჩენია...
 მე გაუტერებული ვიდექ.
 მარიამი გაწიწმატდა...
 — არა, ერთი უყურეთ და!.. თამრიკოს საყვარელი!.. მოიცადეთ, ეხლავ ვუჩვენებ სიერს თამრიკოს...

ძალზე აღელვებულა სახლში შებრუნდა.
 მე კვლავ გაუტერებული ვიყავ. ღმერთო ჩემო!.. ასეთი მსგავსებაც შეიძლება? ხმაც კი თამრიკოს მსგავსი ჰქონდა!..
 კიშკართან დგომა საშიში იყო... ერთიც ვნახოთ, თამრიკოს გულუფიცხი მამა ჰყავს!..
 და მე მოვკურცხლე შინისაკენ.

გზგული.

ორი მეტოქე

(მოთხრობა—ამერიკული. ავტორი—იტალიელი. მთარგმნელი—ქართული).

ჩრდილო-ამერიკის უმრავლეს ქალაქთა შორის ქ. მინქა ცნობილია თავისი სიდიდით. სხვა მრავალი სასწაულო გარდა ამ ქალაქში არის უზარმაზარი მუზეუმი. ყოველ უცხოელს, რომლის თვალსაც წარმოუდგება მე 420 ქუჩიდან დიდებულ მეცნიერების მოედანზე გავლის დროს განსაცვიფრებელი აიდიდე მუზეუმისა, უთუოდ გული უნდა წაუვიდეს ამ სანახაობით.

მაგრამ რამდენად უნდა გაიზარდოს მისი განცვიფრება, როცა ის გაიგებს, რომ ურიცხვ აგენტების დაუღალავ შრომის წყალობით, რომელნიც გაზნეულნი არიან მთელ დედამიწის ზურგზე და ოქროს ფასად ყიდულობენ ყველაფერს იშვიათს და უნახავს, მუზეუმში თავმოყრილია მთლიან ას ოცდა ხუთი ათასი უნიკუმი, დაწყებული ქარხლით,

Handwritten notes and a large checkmark in the right margin. The notes include the name 'ბერიძე' and other illegible scribbles.

რომელიც ძალიან ჰგავს ნაპოლეონ I-ს სტატუეტკას, და გათავებული ვეფხისა და გველეშაპის მეუღლეობის ნაყოფით.

ბუნების ყველა სამეფოს ყავს მუზეუმში წარმომადგენლები, როგორც მკვდრები, ისე ცოცხლები. მართო ცოცხალთა რიგები უდრის ოთხმოც ათასს, — ადვილად წარმოსადგენია, რამდენი ჯდება მათი შენახვა!

ამიტომ არც გასაკვირია, რომ მუზეუმის დირექტორის თანადგობა ითვლება სანატრელ ადგილად, ვინაიდან ჯამგირი მეტად დიდია და თავისი ღირსებითაც ეგ თანადგობა მხოლოდ შეერთებულ შტატების პრეზიდენტის თანადგობას თუ ჩამოუვარდება!

ცხადია, მამასადამე, რომ ამ თანადგობის კანდიტატებსაც არაჩვეულებრივ მოთხოვნილებებს უყენებდნენ. დაწესებულ სტატუტის თანახმად მუზეუმის დირექტორობა შეეძლო მხოლოდ გამოჩენილ მეცნიერს, რომელსაც გარდა მაღალი ერუდციისა უნდა ჰქონოდა შესამჩნევი გარეგნობაც და, რაც უმთავრესია, უნდა ყოფილიყო ავტორი რომელიმე დიდებულ მეცნიერულ აღმოჩენისა და წარმოედგინა მუზეუმში ერთ-ერთი უნიკუმი.

მუზეუმის დაარსებიდან იმ დრომდე, რომელთანაც დაკავშირებულია ეს მოთხრობა, დირექტორად იყო ცნობილი კანარი, რომელმაც აღმოაჩინა ზღვის რწყილი, რომლის დანახვა არავითარი მიკროსკოპით არ შეიძლებოდა. კანარმა ის აღმოაჩინა ვეშაპის ტყავზე და არა მარტო ასწერა დაწვრილებით მწერის თავისებურება და ცოცხლად წარმოადგინა ის მუზეუმში, არამედ შეცნიერულადც დასახებულა თუ რა გზით გადადის ამ რწყილის ჩანასახი ვეშაპიდან ზღვის ღორზე, ზღვის ღორიდან — თეთრ დათვზე, დათვიდან — ესკ მოსის ძაღლზე, მელაზედ და შემდეგ მელას ტყავთან ერთად ნიუ-იორკის მუზეუმზე უბნის ყველაზე ულამაზეს მანდილოვნებზე.

კანარი დირექტორობდა 50 წლის განმავლობაში ორი თვის დაკლებით, და ამ ქამად მისი სიკვდილის გამო ადგილი თავისუფალი იყო.

პრეტენდენტებში, რა თქმა უნდა, არ იყონაკლებობა. ექვსმა გამოჩენილმა მეცნიერმა დაუყოვნებლივ წარმოადგინა თხოვნა, მაგრამ ოთხმა მათგანმა როცა გაიგო რომ მათ მოუხდებოდათ მეტოქეობა ორ ბუმბერაზ-მეცნიერთან: რაბაზონთან და სიბურიჩთან, უშალვე მოხსნა თავისი კანდიდატურა და ბოლოს დარჩა მხოლოდ ის ორი, რომელთაც უნდა დაემტკიცებიათ თავისი უფლებები.

რაბაზონი გაემგზავრა ხანგრძლივ ექსკურსიით ამაზონკის ნაპირებისაკენ და იქიდან ჩამოიყვანა მშვენიერი ვარდისფერი წურბლები. მაგრამ ეს წურბლები მარტო ფერით როდი განსხვავდებოდნენ ჩვეულებ-

რივ წურბლებისაგან. რაბაზონმა აღმოაჩინა რომ ისინი სისხლს კი არ სწოვდნენ, არამედ იკვებებოდნენ ტვინით: მაგრამ შესანიშნავი ის იყო, რომ რაბაზონმა ეს წურბლები გამოიყენა სხვა ახალ უფრო სერიოზულ აღმოჩენისათვის. მან დაამზადა სხვა და სხვა თვისების ნივთიერებანი, რომელთაც ის ასხამდა ერთგვარი შემზაპუნებით ამ წურბლების მიერ დაცარიელებულ თავის ქალაში და ამნაირად შეეძლო აღმოაჩინისათვის მიცვა ისეთი თვისება და ნიჭი, როგორიც უნდოდა. მაგალითად:

ფუტურისტისათვის საჭირო იყო ცარიელ თავის ქალაში ჰაშიშის შემზაპუნება

ბოლშევიკისათვის — სპანის ბუშტის.

ანარქისტისათვის — დინამიტის.

ესთეთიკოსისათვის — ვარდის წყლის.

დენერლისათვის — მამლის ტვინის.

სპკულიანტისათვის — დამპალი კართოფილის.

მუსიკოსისათვის — თაფლის.

ორატორისათვის — შეკუმშულ ჰაერის.

დნიკინელისათვის საჭირო იყო თავის ქალის ცარიელად დატოვება.

როცა საზოგადო კრებაზე რაბაზონმა წაიკითხა თავისი მოხსენება და დამსწრეთ უჩვენა საკვირველი წურბლები, მეცნიერთა აღტაცებას საზღვარი არ ჰქონდა.

მაგრამ როგორ აგიწეროთ ის საერთო გაშტერება, როცა რაბაზონის მეტოქემ სიბურიჩმა აიღო ის ქებული წურბლები და ჩასვა რაღაც სითხეში, სადაც ისინი უცებ გახუნდნენ და ვარდის ფერის ნაცვლად მიიღეს ჩვეულებრივი წურბლის შავი ფერი. სიბურიჩმა განუცხადა საზოგადოებას, რომ ეს წურბლები ჩვეულებრივი წურბლებია, მხოლოდ მათ ჰქონდა შემზაპუნებული განგებ შეფერილი სითხე, რომელიც შესთავაზეს რაბაზონს მისმა აგენტებმა. არავითარი გამოკვლევა, — ყველაფერი სიყალბეა!

გათავდა იმით, რომ საბრალო რაბაზონი იქვე ქუაზე შეცდა და გაგზავნილ იქნა სხდომიდან პირდაპირ სულით ავთომყოფთა თავშესაფარში, საიდანაც ის მალე გამოუშვეს, ვინაიდან გამოირკვა, რომ ავთომყოფი სრულიად არ იყო საშიში, რადგანაც უბედური მეცნიერის სიგიჟე გამოიხატებოდა მხოლოდ ირონიულ დიმილში და ეშპაკურ თვალის აკრაში, რომლისგან თავს ვერ იკავებდა მაშინაც, როცა ყურს უგდებდა ვილსონის მხურვალე სიტყვას ხალხთა ლიგის შესახებ.

(შემდეგი იქნება)

Handwritten text in blue ink, possibly a signature or date, including the word 'თებერვალი' (February).

საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკის მოქალაქეო!

„ეშმაკის მატრახის“ პირველი ნომერი უკვე დაიტაცა მაღლიერმა საზოგადოებამ. თფილისის საქალაქო მილაციის ოქმებიდან აშკარათ სჩანს, თუ რამდენ ალაგას მომხდარა სისხლის მღვრელი შეტაკება „ეშმაკის მატრახის“ უკანასკნელი ცალის შექმნის მსურველთა შორის.

მომხდარა ასეთი მაგალითო: დილის ოთხ საათზე კლუბიდან სახლში დაბრუნებულ ქმარს ცოლისათვის „ეშმაკის მატრახი“ ვერ მოუტანია. ამ უყურნალობის ნიადაგზე რომანიული ნიადაგი აღმოცენებულა. საიდუმლოთ მოგახსენებთ, რომ ქმარს ვერ უშველა განცხადებამ: „რაც ფული მქონდა კლუბში წავაგეო“ და ენერგიული შეხლა-შემოხლის შემდეგ ცოლ ქმარნი ერთმანეთს განშორებან. სხვა და სხვა ოთახში დაწოლილან. აქედან აშკარად სჩანს, რომ უფულობა არ შეიძლება ყურნალის შეიუქნაობისათვის გასამართლებელ საბუთად ჩითვალოს. არსებითად ორივე: ჩვენი ფულიც და „ეშმაკის მატრახიც“, ქაღალდია. განსხვავება მათ შორის მხოლოდ იმაშია, რომ ფულის ღირებულები დღიი-დღე ეცემა, „ეშმაკის მატრახისა“ კი თან და თან ზევით იწევს.

აქედან ერთად-ერთი დასკვნა ასეთი გამოდის:

უთუოდ შეიძინოს უოველმა მოქალაქეა

„ეშმაკის მატრახი“

დღევანდელ პირობებში „ეშმაკის მატრახი“ პირველ მოთხოვნის სავანთა შორის შეიძლება ჩაირიცხოს. რედაქციის ყურამღე უკვე მოაღწია მოსალოდნელმა სამწუხარო ცნობამ: ამბობენ ვაქრობა-მრეწველობის სამინისტროს გადაწყვეტილი აქვს „ეშმაკის მატრახზე“ სახალმწიფო მონოპოლია გამოაცხადოსო. „ეშმაკის მატრახი“-ს რედაქცია თითონ ფიქრობდა ჩვენს მთავრობაზე მონოპოლია გამოეცხადებია და ამ ცნობამ დიდ საგონებელში ჩავვაგდო. ჩვენ ღრმად დარწმუნებული ვართ, რომ ეროვნული ფრაქციები არ დაგვთმობენ და ჩვენს შესახებ შეკითხვასაც შეიტანენ, მაგრამ საფრთხე მაინც დიდი მოგველის.

მაშ იჩქარეთ მოქალაქეო შეიძინოთ

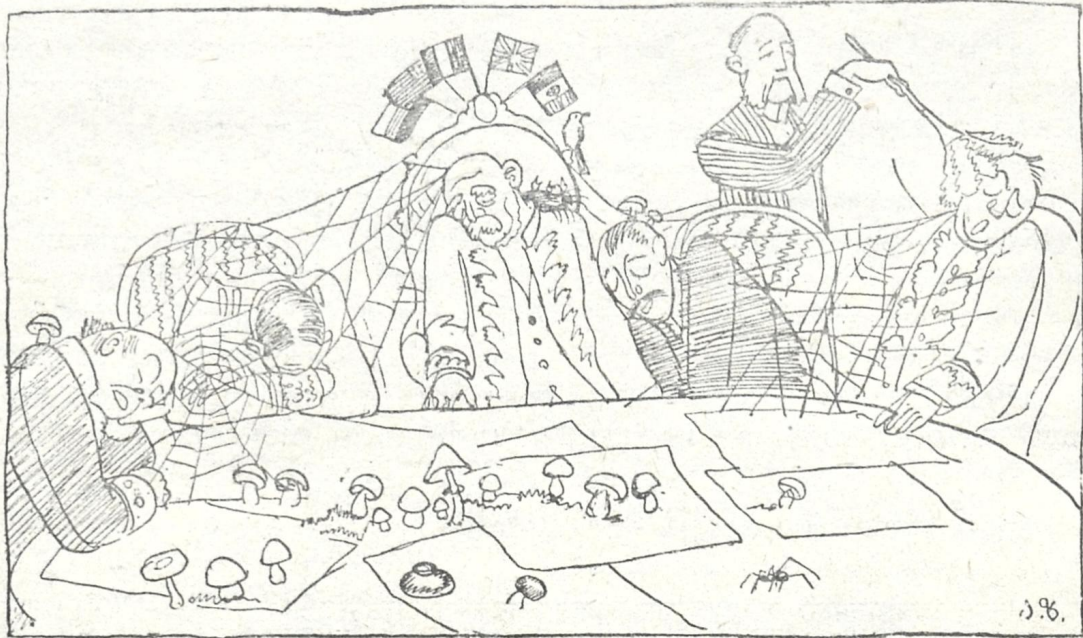
„ეშმაკის მატრახი“

ვიდრე ის ვაფიუტის საგნად არ გამხდარა.

უმჯობესია გვიან, ვიდრე არასოდეს.

სამშვიდობო კონფერენცია

ამაზე მყუდრო მშვიდობიანობა მხოლოდ სასაფლაოზე შეიძლება.

საოჯახო კაბეღა

საქართველოს კოპერატივთა კავშირის მაგალითს რომელმაც დააარსა მომღერალთა კაბეღა თითქმის ყველა ოჯახში გაუჩნდა მიმბაძველები. ამ გარემოებას ხელი შეუწყო აგრეთვე სანოვანის სიმცირემაც.

საკითხი ძალთა შესახებ.

ისე მწვავეთ ძალებს საკითხი არასოდეს არ მღვარა, როგორც ეს დღესაა. ეს ასეც უნდა ყოფილიყო. ძველი მთავრობის დროს, როცა თფილისში მრეწველობა ჰყვავდა დილა აღრიან ძალებს იქერდენ, ატყავებდენ და ხელთათმანებს აკეთებდენ. ამის მიზეზით იყო, რომ ძველათ ხელთათმანები ბევრი იშოვებოდა და ძალები კი ნაკლებათ. ქართველი ბურჟუაზია, („საქართველოს“ რედაქციიდან) დღესაც მოწადინებულია გატყავების საქმეს სათავეში ჩაუდგეს, მაგრამ ჯერ-ჯერობით ძალებზე ვერ მიუცლია.

სტატისტიკური ცნობების მიხედვით ამ ქაზად თფილისში 17,924 დიდი ძალი იკვებება, 25,079 საშუალო ახოვანებისა და 42,113 წვრილი, ანუ ფინის ჯიშისა. საშუალო ანგარიშით თითო ძალზე დღეში 1/4 გირვანქა პური და 1/8 გირვანქა ხორცი რომ ვიანგარიშით მივიღებთ 575 ფუთსა და 29 გირვანქა პურს, ხოლო 287 ფუთ ხორცს. თვეში უეჭველია იმაზე 30 ჯერ მეტი დაიხარჯება, რაც დღეში, ხოლო წელიწადში თორმეტჯერ მეტი, ვიდრე ერთ თვეში. ეს საანბანო ჭეშმარიტებაა.

ალბათ ამ გარემოებამ გამოიწვია საერთო ამხედრება ძალების წინააღმდეგ და გასული თვის შვა რიცხვებში მოხდა მრავალრიცხოვანი კრება მოქალაქეთა მეთვრამეტე სამილიციო უბნისა. კრების თავმჯდომარემ ვრცელს სიტყვაში ნათლად გააკვია ძალების საქიროება მეცხვარისათვის და საზოგადოთ გლეხი კაცის მეურნეობისათვის.]

— ბატონებო, ძალი სდარაჯობს ცხვარს, ღორს, ძროხასა და სხვა პირუტყვთ. ძალი სდარაჯობს აგრეთვე გლეხის სახლ-კარს. ამისთვის, ვამბობ მე, ძალი სრულიად უსარგებლო არ არის სოფლის მეურნეობისათვის, თუმცა ხარსა და ძროხას მეტი უპირატესობა უნდა დაეთმოს.

თავმჯდომარეს შეეკამათა ევტიხი კუდაძე, რომელმაც ყველასათვის აშკარა ჰყო არა თუ ძალის საქიროება, არამედ ისიც, რომ იგი შინაური და თანაც ოთხფეხი ცხოველია. თავისი სიტყვის მეორე ნაწილში ევტიხიმ განაცხადა:

— ჩემის აზრით ძნელი გამოსარკვევია ძალი უფრო სასარგებლოა, ძროხა, თუ ხარი. ყველას თავისი დარგი სამსახურისა აქვს და ვინც პირნათლად შეასრულებს თავის მოვალეობას სარგებლობასაც ის მოიტანსო“.

ევტიხის შემდეგ ცხარე სიტყვა წარმოსთქვა თევდორემ. ის შეეხო კერძოთ მოქალაქე ძალებს და ნათლად დაასურათა ქალაქელი ძალების უმწეო მდგომარეობა.

— ჩემის აზრით, — განაცხადა თევდორემ-სოფლის ძალი ბევრათ უფრო ხელსაყრელ პირობებშია, ვიდრე ქალაქისა. ქალაქის ძალი ისეთ

ეკონომიურს პირობებში იმყოფება, რომელიც მრავალმხრივ გაუმჯობესებას მოითხოვს. მართალია აქ სამსახურიც ნაკლები აქვს, მაგრამ მდგომარეობა მაინც აუტანელია.

კითხვა ძლიერ გამწვავდა. ჩაეწერა 87 ორატორი. ყველას სურდა თავისი წვლილი შეეტანა ძალთა საკითხის გარკვევის საქმეში. ღამის თერთმეტ საათზე თავმჯდომარემ საზოგადოებას წინადადებით მიმართა: კრება დაეხურათ და კამათი მეორე დღისათვის გადაედოთ, რაიც ხმის უმეტესობით მიღებულ იქნა.

თავმჯდომარემ პირველი კრება დახურულათ გამოაცხადა.

მეორე კრებას ძალთა საკითხის შესახებ საქმაო საზოგადოება დაეწრო. თავმჯდომარის წინადადებით გამოყოფილ იქმნა საკითხიდან ნაწილი ქალაქის ძალთა შესახებ და მსჯელობაც ამ ფარგლებში მოემწყვდა. ევტიხიმ კვლავ მხურვალე სიტყვა წარმოსთქვა და გაიმეორა გუშინ ნათქვამის თითქმის უმეტესი ნაწილი. ასევე მოიქცა თავმჯდომარე და კრების დანარჩენი ორატორებიც. ახალი სიტყვა დღეიანდელს მსჯელობაში ხარიტონმა შეიტანა. იმან მედგრად გაილაშქრა იმ ბარბაროსთა წინააღმდეგ, რომელნიც ძალებს კუდებს სჭირან. „ის ძალი რაღა ძალია, რომელსაც კული არ ამწვენებს. ძალი კულით ლაპარაკობსო“ დასძინა ორატორმა და საერთო ტაში გამოიწვია.

შემდეგი კამათი, კრების დახურვამდე, ძალის კულის გარეშე მოტრიალებდა, მაგრამ საზოგადოება ერთ გადაჭრილ დასკვნამდე ვერ მივიდა. თევდორეს აზრით კული ძალს სრულიადაც არ სჭირია, მხოლოდ ამძიმებს და სამსახურის პირნათლად ასრულებას უშლის. კრების თავმჯდომარემ გულახდილათ განაცხადა, რომ ის კარგათ ვერ არის გარკვეული ამ საკითხში და არ უეუძლია კენჭის ყრის დროს ხმა შეგნებულათ მისცეს ამა თუ იმ შეხედულებას და ამისათვის თავს იქერს. კენჭის ყრა თითქმის შევიდჯერ განმეორდა, ვინაიდან ხან ერთი მიმართულება გამოდიოდა გამარჯვებული, ხან მეორე. უკვე ღამის თორმეტი საათი შესრულდა, მერვეჯერ კენჭის ყრა მოუხებრხებელი დარჩა და კრება მეორე დღისთვის გადაიდვა.

მესამე კრებაზე „საკითხმა ძალთა შესახებ“ ახალი მიმართულება მიიღო და ხარიტონმა ყველასათვის თვალსაჩინო სიტყვადთ გააკვია, რომ ძალი, უკეთუ ის სასარგებლო არ არის დიდს საქიროებას და აუცილებლობას არ წარმოადგენს მოქალაქისათვის. ამის შესახებ თევდორემაც ცხარე სიტყვა წარმოსთქვა. თავმჯდომარე კრებისა იძულებული შეიქნა ორატორი წესრიგისაკენ მოეწვია. დავითის აზრით ქალაქის მცხოვრებისათვის კატა უფრო სასარგებლოა, ვინაიდან ქალაქში

მგელი არ იცის, ხოლო თ გვი რამდენიც გნებავთ იმდენია. პეტრემ აღნიშნა ის მტრული განწყობილება, რომელიც საზოგადოთ ძალსა და კატის შორის დამყარებულა. ვარდენის აზრით ეს უთანხმოება ეკონომიურ ნიადაგზეა აღმოცენებული. თავმჯდომარემ კენჭი უყარა საკითხს ძალისა და კატის სარეგბლოზის შესახებ. ხმის უმეტესობით კატამ უპირატესობა მიიღო, ამ გარემოებამ დიდი კამათი გამოიწვია. შემოვიდა შეკითხვა: „ჰქონდა თუ არა კრებას უფლება კატაზედ მსჯელობისა“. ილპარაკა 14 ორატორა და გამოიჩინა, რომ დღის წესრიგში დასმულია „საკითხი ძალთა შესახებ“ და არა „კატათა“. ღამის თერთმეტ საათზე ზურაბის წინადადების თანახმად კრებამ აიჩიოა მისია, რომელსაც გადაეცა დასაშუშავებლათ „საკითხი ძალთა შესახებ“. კომისიაში არჩეულ იქმნა 21 კაცი.

პირველი სხდომა კომისიისა „ძალთა საკითხის“ შესახებ, მოხდა სამშაბათს. კომისიის თავმჯდომარეთ არჩეულ იქმნა ზურაბი. თავმჯდომარემ ვრცლად, ისტორიულად გააშუქა „ძალთა საკითხის“ წარმოშობის ეტაპები. შეეხო პირველი, მეორე, მესამე კრების ოქტებს და მოუწოდა კომისიის წევრებს ნაყოფიერი შრომისაკენ. ივედორემ თავის ვრცელსა და დასაბუთებულ სიტყვაში კვლავ მკაფიოდ გააშუქა საკითხი ძალის კულთა მოცვეცის შესახებ და უწოდა ამს ველური საქციელი, რომელიც ბუშმენებს უფრო შეეფერება, ვიდრე კულტურა მოსილ ერს. შვიდი საათის აზრთა გაცვლა — გამოცვლის შემდეგ კომისიამ საქიროთ დანიხა ცალკე „ბოლკომისის“ არჩევა, რათა აღნიშნული საკითხი, საბოლოო დასკვნის, გამოტანამდე, ყოველმხრივად იქმნეს გაშუქებული და შესწავლილი. ბოლკომისიაში არჩეულ იქმნა 9 კაცი.

ბოლკომისიის სხდომაზე აშკარა შეიქნა საქიროება „მცირე კომისიის“ არჩევისა, რომელსაც უნდა გადაეცეს საკითხი საფუძვლადანი მოხსენების წარმოსადგენათ. მცირე კომისიამ სამი კრების შემდეგ გამოჰყო თავის წევრთაგან ცალკე „სექცია“ სამი კაცისაგან შედგარი, რომელთაც დაავალა „ძალთა საკითხის“ ყოველმხრივი შესწავლა და მასზე შესაფერი მოხსენების გაკეთება.

სექციის პირველ კრებას დაესწრო ორი წევრი და ვერცერთმა საკი ხმა კენჭის ყრის დროს ხმის უმეტესობა ვერ მიიღო.

მეორე კრებას დავესწარი მარტო მე და ვადგენ ამ მოხსენებას, დამფუძნებელი კრების ფრაქციათა კომისიებისა, მცირე კომისიებისა და სექციების საყურადღებოთ.

მორიელი.

ბუტუნას რადიო

ფოთი ქალ. სასურ. მალაზიამ 150 ვაგონი პური გამოიწერა ყირიმიდან, ხოლო 200 ვაგ. სიმინდი ქვიტირიდან. ქალაქი უზრუნველია ამის მიღების შემდეგ სურსათ სანოვავით, მცხოვრებლებს შეუძლიათ ხსენებულ სურსათის მიღებამდის სადაც და როგორც უნდათ ისე იყიდონ.

კოლპერატრემაც გამოაცხადა „კულები“ (ოჩერედი) აღარ იქნებაო“ ვინაიდან საქონლის გასასაღებლათ შინაური ბაზრის მოხაზულობა აღარ ყოფნის და უცხოეთში აგზავნის რწმუნებულს მუშტარის საქმენელად.

დიდი კუნძულის ხიდი დამთავრა ინჟინერტენოლოგმა სპირიდონა რაჭველმა. მან ნიუიორკიდან „ბრუკლინბრიჩის“ ხიდის გეგმა მოიტანა და იმ ყაიდაზე ააგო ხსენებული კუნძულის ხიდი, რომელზედაც ორ-ორი კაცი ქვეითად თამამად გადის. ამ ხიდის ასაშენებლად მთავრობიდან გაღებული ფულე, 1 1/2 მილიონი, სანახევროდ არ იქმარებდა რომ სასურსათო მალაზიას ამდენივე სესხად არ მიეცა ქალაქისთვის. ხოლო მირიან ანთაძეს ნახურას კომისარია) რომ ჰკითხოთ, ქალაქმა ასესხა მალაზიასო.

სანიტარულ გადასახადის კომისიაში უპირავლესობა სოციალ-ვაჭრები გავიდენ. ხარკი იმდენად უდიერად გააწერეს ვაჭრებს, რომ აშკარად დაიჩილილა პროფესიული იდეა პარტიულით, ხოლო ეს უკიდურესობა ს. დ. ფრაქციამ 1 ნახ. მილიონი 2 ნახ.-მდე „შეამცირა“.

ქალაქმა სანიტარულ კომისიას საქონლის მფურნეობაც მიანდო. უკანასკნელმა 2000 ძროხა და 3000 ღორი უკვე მოიყვანა ქალაქში გასაშენებლად. სამოვრად მიჩენილია ქალაქის ბაღი, ხოლო სამწყვდევათ დიდი ტაძრის ეზო.

სუშსა. (ღებეშა) ოზურგეთის ერობას გადაუწყვეტია ფოთიდან სუფსამდე გზა სენაკის ერობამ გააკეთოს.

სუშსა. ღებეშა. სენაკის ერობას გადაუწყვეტია, ფოთიდან სუფსამდე გზა ოზურგეთის ერობამ გააკეთოს.

სუშსა. ღებეშა. ფოთის ქალ. თვითმართველობამ დაადგინა. ფოთიდან სუფსამდე გზა მათე გზის მეეტლებმა გააკეთონ. გზის კეთებას უკვე შეუდგენ მეეტლეები თავიანთი და აგრეთვე მგზავრების ხარჯით.

ლანახუთი. ქალ. თვითმართველობამ დაადგინა, შეჩერდეს ელექტრ. სადგურის შენება და ლაშის ღელის კალაპოტის შეკეთება, ვინაიდან სასწრაფოთ უნდა აშენდეს ქალაქის თავის კაპუეტ მიმინოისთვის საჭირო ძარი.

რაზმი ვორის გვარდიისა სოჩის მახლობლათ შავი ზღვის პირის რკინის გზის გვირაბთან.

❁ დეკემბრის 12. ❁

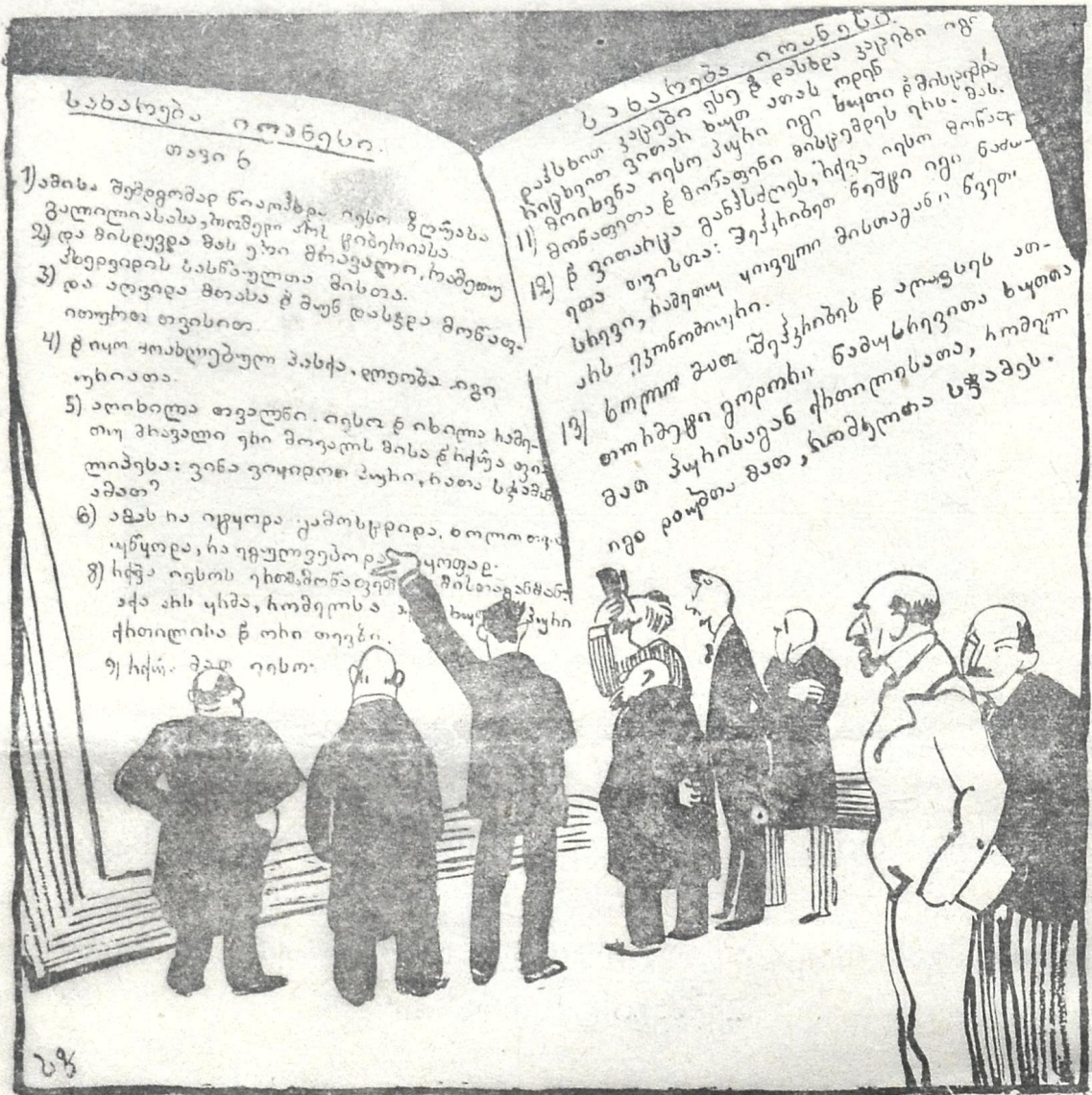
დეკემბრის 12 სრულდება ორი წლისთავი სახალხო გვარდიის დაარსებიდან. ჩვენმა რედაქციამ დაადგინა გამოცემა ამ დღისათვის სპეციალური ნომერი „ემშაკის მათრახის“

სახალხო გვარდია.

ჟურნალი დაბეჭდილი იქნება საგანგებო ქალაქდზე და დასურათებული მრავალი ილუსტრაციებით გვარდიის ცხოვრებიდან.

ნომერი გამოვა დეკემბრის 12-ს.

თავსატეხი სავითხი.

სასურსათო სამინისტროს საბჭო. ხუთი პურიით ხუთი ათასი კაცი... დარჩა 12 გოდორი ნამუ-სრევი! ამ ანგარიშით სამ მილიონ კაცს გააძღვებს 600 პური და დარჩება ხაზინას 1440 გოდორი ნა-მუსრევი. ჩვენ მომარაგებული გვაქვს 200 პური, რომელიც გააძღვებს ერთ მილიონს, ხოლო მისი ნა-მუსრევი დანარჩენ ორ მილიონს და დარჩება რამოდენიმე გოდორი ამერიკაში გასატანათ.